

7. 2. 2003

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úvaha nad vývojem právní regulace tabákové reklamy v České republice

Právní regulace reklamy tabáku má v sobě cosi trvale konfliktního. Za uplynulých deset let nenajdete v České republice odvětví, jehož právní úprava by prošla tolika zvraty a obměnami. Tento vývoj v České republice by bylo možné snadno zdůvodnit nezkušeností našich legislativců, kdyby se ale víceméně totéž neodehrávalo na úrovni Evropské Unie.

Právní regulace reklamy tabáku má v sobě cosi trvale konfliktního. Za uplynulých deset let nenajdete v České republice odvětví, jehož právní úprava by prošla tolika zvraty a obměnami. Tento vývoj v České republice by bylo možné snadno zdůvodnit nezkušeností našich legislativců, kdyby se ale víceméně totéž neodehrávalo na úrovni Evropské Unie.

Podívejme se proto nejprve na peripetie právní úpravy tabákové reklamy v České republice. Ještě v roce 1992 mohla tabáková reklama běžet zcela neomezeně v televizi a nemuselo k ní být ani přidáno žádné varování. Pravda, již od roku 1989 zde existoval zákon o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, ten ale reklamu v televizi nezakazoval. Namísto toho zakazoval "propagovat požívání alkoholických nápojů, užívání jiných návykových látek a kouření v tisku a v ostatních hromadných informačních prostředcích". Interpretací problémy kolem těchto vágních pojmů ovšem nakonec vedly k tomu, že zákon jako takový byl vůči reklamě zcela neúčinný. V roce 1991 byl přijat zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který vyřešil dlouhodobý spor o přípustnost tabákové reklamy v televizním vysílání, když ji jasně povolil (!) a pouze jí uložil povinnost uvádět obsah nikotinu a dehtu. Jak je vidět, reklama tabáku byla v letech 1989 až 1992 povolena všude včetně televizního a rozhlasového vysílání. Tento stav zcela nečekaně změnil "poslední zákon Federálního shromáždění", zákon o ochraně spotřebitele, když stanovil prostě: "Reklama tabákových výrobků se zakazuje". V praxi se ale opět nic nezměnilo (!): po léta totiž nebyl ustaven orgán, který měl na dodržování zákona dozírat, a věta byla ze zákona po krátké době opět vypuštěna. Zákon o zrušení monopolu z roku 1993 se pak pokusil o první úplný zákaz tabákové reklamy, když stanovil: "Reklama tabákových výrobků není povolena ve sdělovacích prostředcích, na plakátovacích plochách či jiných reklamních zařízeních, v kinech a na veřejných dopravních prostředcích." V podstatě vyčerpávající definici nebylo možné obejít a zákaz byl absolutní, avšak zákon současně stanovil pro účinnost zákazu odklad do konce roku 1994. Je to konstatování bezmála již směšné, ale ani tento zákon tabákovou reklamu nedokázal omezit, natož zakázat. Když totiž na začátku roku 1995 měl skutečně zákon vstoupit v účinnost, v parlamentu byl již připraven návrh dalšího zákona. Tím byl zákon o regulaci reklamy, jehož hlavním cílem "nebylo konstruovat výrazně přísnější omezení reklamy oproti minulému stavu, ale upravit problematiku způsobem, který bylo možné reálně kontrolovat a sankcionovat v praxi" (z návrhu důvodové zprávy). V oblasti tabákové reklamy přinesl tento zákon kompromisní úpravu, která platila rekordních sedm let. Teprve v únoru 2002 byla přijata velká novela tohoto zákona, ponechávající liberální přístup k tabákové reklamě - aby tato novela zcela v duchu dosavadní historie byla vzápětí napadena další novelou s velmi restriktivním přístupem (tato novela nebyla schválena) a po ní další novelou (o jejímž osudu není dosud rozhodnuto, avšak která obsahuje dvouletý doklad účinnosti... nepřipomíná Vám to něco z historie ?)

Není pochyb o tom, že naše společnost nemá jasno v tom, jak se stavět k tabáku, drogám, alkoholu, zda volit přístup liberální či restriktivní, a že odrazem této nejistoty je i stále se měnící právní úprava reklamy tabáku. V té souvislosti kladu zastáncům legalizace marihuany otázku, zda by kromě

produktu povolili i řádnou distribuci, marketing, reklamu a vše co s tím souvisí ?

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)